ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 9ης Ιουνίου 2009 *

Στην υπόθεση Τ-152/06,

NDSHT Nya Destination Stockholm Hotell & Teaterpaket AB, με έδρα τη Στοκχόλμη (Σουηδία), εκπροσωπούμενη από τους M. Merola και L. Armati, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Τ. Scharf,

καθής,

με αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της Επιτροπής της 24ης Μαρτίου και της 28ης Απριλίου 2006 προς την NDSHT, σχετικά με καταγγελία για παράνομες κρατικές ενισχύσεις της Stockholm Visitors Board AB από

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

τον Δήμο Στοκχόλμης (υπόθεση CP 178/04 — Κρατική ενίσχυση της SVB AB),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους V. Tiili, πρόεδρο, F. Dehousse και I. Wiszniewska-Białecka (εισηγήτρια), δικαστές,

γραμματέας: C. Καντζά, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 1ης Ιουλίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Η προσφεύγουσα, NDSHT Nya Destination Stockholm Hotell & Teaterpaket AB, είναι ταξιδιωτικό πρακτορείο στη Στοκχόλμη που λειτουργεί ως εταιρία σουηδικού δικαίου παρέχοντας υπηρεσίες μέσω του διαδικτυακού του τόπου. Η εταιρία αυτή παρέχει ένα σύνολο υπηρεσιών που περιλαμβάνει την κράτηση δωματίων σε ξενοδοχεία και την έκδοση της κάρτας «Η Στοκχόλμη α λα καρτ», που προσφέρει στους κατόχους της πρόσβαση σε πλείονες υπηρεσίες και χώρους της πόλης της Στοκχόλμης, όπως τα

μουσεία και οι τοπικές συγκοινωνίες. Η εν λόγω εταιρία συστάθηκε το 2001 κατόπιν αποχωρήσεως των ιδιωτικών ταξιδιωτικών πρακτορείων από την Destination Stockholm AB (DSAB).

2 Η DSAB συστάθηκε το 1980, με απόφαση του Δήμου Στοκχόλμης και του συμβουλίου της κομητείας της Στοκχόλμης. Η DSAB αποτελούσε κοινοπραξία μεταξύ των ιδιωτικών ταξιδιωτικών πρακτορείων και του Δήμου Στοκχόλμης μέσω του δημοτικού ιδρύματος Stockholm Information Services (SIS) (στο εξής: ίδρυμα SIS). Επρόκειτο περί θυγατρικής εταιρίας της οποίας τα εταιρικά μερίδια ανήκαν κατά πλειοψηφία στο ίδρυμα SIS, που είχε συσταθεί το 1978 με αντικείμενο την τουριστική ανάδειξη της πόλης της Στοκχόλμης, ελεγχόταν δε και χρηματοδοτούνταν από τον Δήμο Στοκχόλμης και την κομητεία της Στοκχόλμης από κοινού. Από το 1980, η DSAB παρείχε καταλύματα σε οικονομικά ξενοδοχεία της Στοκχόλμης και ένα σύνολο τουριστικών υπηρεσιών μέσω, ιδίως, της κάρτας «Stockholm Card».

3 Το 2001, μετά την αποχώρηση των ιδιωτικών ταξιδιωτικών πρακτορείων από την DSAB, οι αρχές της Στοκχόλμης αποφάσισαν την αναδιοργάνωση της DSAB συγχωνεύοντας τις υπόλοιπες δραστηριότητές της με τις δραστηριότητες του ιδρύματος SIS. Την 1η Ιανουαρίου 2002, η DSAB μετονομάσθηκε σε Stockholm Visitors Board AB (στο εξής: SVB), εταιρία που ανήκε στον Δήμο Στοκχόλμης μέσω διαφόρων θυγατρικών εταιριών. Από το 2002, η SVB ανέλαβε την παροχή τουριστικών πληροφοριών και την ανάδειξη της ευρύτερης περιοχής της Στοκχόλμης, δραστηριότητες που ασκούσε προηγουμένως το ίδρυμα SIS. Σε συνδυασμό με τις εν λόγω δραστηριότητες παροχής τουριστικών πληροφοριών, η SVB ασκεί και εμπορικές δραστηριότητες που συνίστανται, μεταξύ άλλων, στην κράτηση δωματίων σε ξενοδοχεία και στην πώληση της «Stockholm Card», που προσφέρει δωρεάν πρόσβαση σε χώρους και υπηρεσίες του Δήμου Στοκχόλμης.

4 Στις 23 Σεπτεμβρίου 2004, η προσφεύγουσα διαβίβασε στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με ετήσιες επιχορηγήσεις της SVB από τον Δήμο Στοκχόλμης το 2003, το 2004 και το 2005, υποστηρίζοντας ότι οι επιχορηγήσεις αυτές συνιστούν κρατικές ενισχύσεις εκ μέρους του Βασιλείου της Σουηδίας κατά παράβαση του άρθρου 88, παράγραφος 3, ΕΚ. Οι κρατικές ενισχύσεις, όπως περιγράφονται στην καταγγελία αυτή και στις παρατηρήσεις που υπέβαλε η προσφεύγουσα στη συνέχεια, συνίστανται σε ετήσιες πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Δήμου Στοκχόλμης υπέρ της SVB, στην επί τακτικής βάσεως κάλυψη των ζημιών προ φόρων της SVB από τη μητρική της εταιρία και στην προτιμησιακή πρόσβαση σε δημόσιους χώρους, όπως ένας επί πληρωμή χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων τον οποίο διαχειρίζεται ο Δήμος Στοκχόλμης.

5 Η προσφεύγουσα, με την προσφυγή της, ισχυρίζεται ότι, ελλείψει εγγυήσεων της απουσίας υπεραντιστάθμισης των δραστηριοτήτων παροχής πληροφοριών, η SVB μπορεί να χρησιμοποιήσει τα ποσά που της κατέβαλε ο Δήμος Στοκχόλμης για να χρηματοδοτήσει εμπορικές δραστηριότητες εκτός από τις τουριστικές πληροφορίες που παρέχει ανταγωνιστικώς σε σχέση με άλλες εθνικές και διεθνείς εταιρίες, προκαλώντας έτσι στρέβλωση του ανταγωνισμού. Οι ενισχύσεις αυτές πρέπει να κριθούν παράνομες, αφού δεν έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, και ασύμβατες προς την κοινή αγορά.

6 Η προσφεύγουσα συμπλήρωσε την προσφυγή της με υπομνήματα στα οποία περιγράφει λεπτομερώς το ιστορικό, την οργάνωση και τις δραστηριότητες της SVB, ζήτησε δε από την Επιτροπή να λάβει προσωρινά μέτρα δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [88] της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83, σ. 1), μέχρι να αποφασίσει σχετικά με τη συμβατότητα των ενισχύσεων με την κοινή αγορά, ώστε να μην προκληθεί ουσιώδης και ανεπανόρθωτη ζημία στην προσφεύγουσα.

7 Η Επιτροπή εξέτασε την καταγγελία μέσω αιτήσεων πληροφοριών από τις σουηδικές αρχές καθώς και αλληλογραφίας και συναντήσεων με εκπροσώπους των αρχών αυτών και της προσφεύγουσας. Οι σουηδικές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή πληροφορίες που περιείχαν, μεταξύ άλλων, λεπτομερή περιγραφή σχετικά με την εξέλιξη, από τη δεκαετία του 1930, των δραστηριοτήτων τουριστικής ανάδειξης του Δήμου Στοκχόλμης. Διαβίβασαν επίσης στην Επιτροπή αντίγραφο των αποφάσεων που έλαβε ο Δήμος Στοκχόλμης για την αναδιοργάνωση των δραστηριοτήτων αυτών, οικονομικά στοιχεία για κάθε δραστηριότητα του ιδρύματος SIS και της DSAB για τα οικονομικά έτη 1995 έως 2001, καθώς και πληροφορίες για τις ενισχύσεις της SVB από τον Δήμο Στοκχόλμης κατά τα οικονομικά έτη 2002, 2003 και 2004 και για τον προγραμματισμό του οικονομικού έτους 2005.

8 Στις 24 Μαρτίου 2006, ο υπεύθυνος της υπόθεσης Διευθυντής της Διεύθυνσης «Κρατικές ενισχύσεις 1: Συνοχή και ανταγωνισμός» της γενικής διεύθυνσης

Ανταγωνισμού της Επιτροπής (στο εξής: διευθυντής της αρμόδιας για την υπόθεση υπηρεσίας της Επιτροπής) απηύθυνε στην προσφεύγουσα το ακόλουθο έγγραφο:

«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού

Κρατικές ενισχύσεις 1: Συνοχή και ανταγωνισμός

Διευθυντής […]

Αντικείμενο: CP 178/2004 — Κρατική ενίσχυση της SVB AB

[…]

Αναφέρομαι στα από 23 Σεπτεμβρίου 2004, 22 Δεκεμβρίου 2004, 10 Ιανουαρίου 2005, 19 Απριλίου 2005 και 14 Φεβρουαρίου 2006 έγγραφά σας σχετικά με την καταγγελία που σημειώνεται στο αντικείμενο της παρόντος εγγράφου.

Επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, οι αρμόδιες υπηρεσίες της γενικής διεύθυνσης Ανταγωνισμού κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν αποχρώντες λόγοι για την περαιτέρω εξέταση της καταγγελίας σας. Όπως γνωρίζετε, λάβαμε από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ένα σημαντικό σύνολο στοιχείων ταχυδρομικώς και επ' ευκαιρία συναντήσεων. Όλα τα πραγματικά περιστατικά εξετάσθηκαν προσεκτικά και αναλύθηκαν. Η καταγγελία του πελάτη σας εξετάσθηκε σοβαρά και πράξαμε ό,τι ήταν δυνατό για τη διαπίστωση παραβάσεως του άρθρου 87, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ.

Από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι οι δραστηριότητες που αφορούν την "Stockholm Card" και τις κρατήσεις δωματίων σε ξενοδοχεία (εκτός από τις θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων που περιλαμβάνει η "Stockholm Card") ασκούνται υπό συνθήκες αγοράς. Επομένως, οι δραστηριότητες αυτές δεν χρηματοδοτούνται από κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ. Όσον αφορά τη δωρεάν χρήση ορισμένων θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων, μπορεί να υποστηριχθεί ότι δεν επηρεάζεται το εμπόριο και, ακόμη και αν επηρεαζόταν, η ενίσχυση αυτή περιελήφθη στη "Stockholm Card" πολύ πριν την ένταξη της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1995 και αποτελεί επομένως υφιστάμενη ενίσχυση. Εξάλλου, από 1ης Ιανουαρίου 2006, η εν λόγω υπηρεσία έπαυσε να περιλαμβάνεται στη "Stockholm Card".

Οι λοιπές δραστηριότητες (παροχή τουριστικών πληροφοριών, κ.λπ.) εμπίπτουν κατά πάσα πιθανότητα στις διατάξεις που διέπουν τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (SIEG). Δεν φαίνεται να υπάρχουν διεπιδοτήσεις οικονομικών δραστηριοτήτων. Πάντως, σε περίπτωση που η αντιστάθμιση για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος χαρακτηριζόταν κρατική ενίσχυση, η ενίσχυση αυτή θα χορηγούνταν υπό τις ίδιες προϋποθέσεις από πριν το 1995 και, ως εκ τούτου, θα αποτελούσε υφιστάμενη ενίσχυση.

Συνοψίζοντας, από τον εμπεριστατωμένο έλεγχο στον οποίο προβήκαμε σχετικά με την καταγγελία αυτή προκύπτει ότι πρόκειται περί υφιστάμενης και όχι περί παράνομης ενισχύσεως, η οποία, εν πάση περιπτώσει, είναι συμβατή με την κοινή αγορά. Δεδομένου ότι δεν πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, δεν προτιθέμεθα να λάβουμε άλλα μέτρα στην υπόθεση αυτή.

Ωστόσο, επιθυμώ να επιστήσω την προσοχή σας στο γεγονός ότι αν, αντιθέτως προς τις υπηρεσίες μας, είστε πεπεισμένος ότι χορηγήθηκε παράνομη ενίσχυση, το άρθρο 87, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ έχει άμεσο αποτέλεσμα και αναγνωρίζει στους ιδιώτες δικαιώματα που τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν να προστατεύουν. Επομένως, μπορείτε να προσφύγετε στα εθνικά δικαστήρια για την υπόθεση αυτή.

[…]»

9 Η προσφεύγουσα, με έγγραφο της 5ης Απριλίου 2006, ενημέρωσε την Επιτροπή ότι από το έγγραφο της 24ης Μαρτίου 2006 συμπέραινε ότι η Επιτροπή, μετά την εξέταση της χρηματοδότησης της SVB από τον Δήμο Στοκχόλμης, απέρριψε την καταγγελία της και εξέδωσε απόφαση περί μη προβολής αντιρρήσεων σχετικά με τις ενισχύσεις του άρθρου 13 και του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 659/1999. Η προσφεύγουσα ζήτησε από την Επιτροπή να της διαβιβάσει αντίγραφο της απόφασης αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ίδιου κανονισμού.

10 Ο διευθυντής της αρμόδιας για την υπόθεση υπηρεσίας της Επιτροπής, με έγγραφο της 28ης Απριλίου 2006 (στο εξής, από κοινού με το έγγραφο της 24ης Μαρτίου 2006: προσβαλλόμενα έγγραφα) απάντησε στην προσφεύγουσα ως εξής:

«ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού

Κρατικές Ενισχύσεις 1: Συνοχή και Ανταγωνισμός

Διευθυντής […]

Αντικείμενο: CP 178/2004 — Κρατική ενίσχυση της SVB AB

[…]

Αναφέρομαι στο από 5 Απριλίου έγγραφό σας σχετικά με τις ενισχύσεις που σημειώνονται στο αντικείμενο του παρόντος εγγράφου.

Όπως εξήγησα με το από 24 Μαρτίου 2006 έγγραφο, οι υπηρεσίες της Επιτροπής κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν αποχρώντες λόγοι για την περαιτέρω εξέταση της καταγγελίας σας. Ειδικότερα, από τα στοιχεία που οι σουηδικές αρχές διαβίβασαν ταχυδρομικώς ή επ' ευκαιρία συναντήσεων προκύπτει ότι τα μέτρα που καταγγέλλετε δεν συνιστούν παράνομες κρατικές ενισχύσεις.

Επομένως, δεν μπορούμε να σας διαβιβάσουμε απόφαση της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού 659/1999 όπως ζητάτε με το έγγραφό σας.

[…]»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

11 Η προσφεύγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Ιουνίου 2006, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

12 Η Επιτροπή, με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την 1η Σεπτεμβρίου 2006, πρόβαλε ένσταση απαραδέκτου δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

13 Η προσφεύγουσα, στις 9 Νοεμβρίου 2006, κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου.

14 Το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα), με διάταξη της 15ης Μαρτίου 2007, αποφάσισε να συνεκδικάσει την ένσταση απαραδέκτου με την ουσία της υποθέσεως και επιφυλάχθηκε επί των εξόδων.

15 Στις 3 Μαΐου 2007, η Επιτροπή κατέθεσε το υπόμνημά της αντικρούσεως.

16 Με έγγραφο της 28ης Ιουνίου 2007, η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από την κατάθεση υπομνήματος απαντήσεως.

17 Κατόπιν τροποποιήσεως της συνθέσεως των τμημάτων του Πρωτοδικείου, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πρώτο τμήμα, στο οποίο κατά συνέπεια ανατέθηκε η υπό κρίση υπόθεση.

18 Κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να κινήσει την προφορική διαδικασία.

19 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε το Πρωτοδικείο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 1ης Ιουλίου 2008. Το Πρωτοδικείο ζήτησε από την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα εντός δύο εβδομάδων. Η Επιτροπή προσκόμισε τα έγγραφα αυτά στις 11 Ιουλίου 2008. Η προσφεύγουσα, με έγγραφο της 6ης Αυγούστου 2008, υπέβαλε παρατηρήσεις επί των εγγράφων αυτών.

20 Στις 23 Ιανουαρίου 2009, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να περατώσει την προφορική διαδικασία.

21 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου, και να κρίνει παραδεκτή την προσφυγή

— να ακυρώσει την απόφαση που περιλαμβάνουν τα προσβαλλόμενα έγγραφα

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να κινήσει επισήμως διαδικασία έρευνας κατά το άρθρο 88, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

22 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή αβάσιμη

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επιχειρήματα των διαδίκων

23 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν αποτελούν απόφαση της Επιτροπή, ούτε χωριστά ούτε από κοινού, και, επομένως, δεν συνιστούν πράξη κατά της οποίας μπορεί να ασκηθεί προσφυγή. Συνεπώς, η προσφυγή είναι απαράδεκτη.

24 Πρώτον, τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν ενσωματώνουν απόφαση. Κατά τη νομολογία, για να χαρακτηρισθεί απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ ένα έγγραφο δεν αρκεί να έχει αποσταλεί από κοινοτικό όργανο σε απάντηση αίτησης. Σύμφωνα με το έγγραφο της 24ης Μαρτίου 2006, οι αρμόδιες υπηρεσίες της γενικής διεύθυνσης Ανταγωνισμού και όχι η Επιτροπή ή το αρμόδιο για τις υποθέσεις ανταγωνισμού μέλος της Επιτροπής κατέληξαν στο συμπέρασμα να μη συνεχίσουν την έρευνα. Στο έγγραφο της 28ης Απριλίου 2006 αναφέρεται ρητώς, σε απάντηση της αίτησης της προσφεύγουσας, ότι δεν υπάρχει απόφαση της Επιτροπής προς κοινοποίηση. Η Επιτροπή δεν έλαβε οριστική θέση. Εξάλλου, η προσφεύγουσα, σε πλείονα σημεία της προσφυγής της, υποστηρίζει την απουσία οριστικής θέσης της Επιτροπής. Με τα προσβαλλόμενα έγγραφα απλώς ενημερώνεται η προσφεύγουσα ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν εντόπισαν αποχρώντες λόγους για να αποφανθούν επί της υποθέσεως ή για να συνεχίσουν την εξέταση της τεκμαιρόμενης ενίσχυσης. Τα

προσβαλλόμενα έγγραφα πρέπει να θεωρηθούν πληροφορίες κατά την έννοια του άρθρου 20 του κανονισμού 659/1999 παρά το γεγονός ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής εκφράζουν τις απόψεις τους επί της υποθέσεως προκειμένου να διασφαλισθεί η διαφάνεια.

25 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από το γεγονός ότι είναι αδιάφορος ο τύπος της απόφασης αλυσιτελώς προβάλλεται στην προκειμένη περίπτωση καθόσον η προσφεύγουσα έπρεπε να αποδείξει ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα συνιστούν απόφαση λόγω του περιεχομένου τους. Ωστόσο, δεδομένου ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν είχαν έννομα αποτελέσματα στην κατάσταση της προσφεύγουσας, δεν μπορούν να θεωρηθούν απόφαση. Εξάλλου, τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν αναφέρουν νομική βάση, εστάλησαν από τις υπηρεσίες της γενικής διεύθυνσης Ανταγωνισμού και όχι από την Επιτροπή ως συλλογικό όργανο ή από το αρμόδιο προς τούτο μέλος της Επιτροπής και απευθύνονται στην προσφεύγουσα και όχι στο Βασίλειο της Σουηδίας. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν πρόσθετες ενδείξεις ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα, χωριστά ή από κοινού, δεν συνιστούν απόφαση της Επιτροπής.

26 Δεύτερον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν εξέδωσε απόφαση ούτε έλαβε οριστική θέση. Η Επιτροπή, με τα προσβαλλόμενα έγγραφα, δεν αναφέρει ότι έλαβε απόφαση δυνάμει του άρθρου 13 ή του άρθρου 14 του κανονισμού 659/1999. Από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα, με το έγγραφο της 5ης Απριλίου 2006, ζητεί από την Επιτροπή να της κοινοποιήσει απόφαση προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν εξέλαβε το έγγραφο της 24ης Μαρτίου 2006 ως απόφαση. Το έγγραφο της 28ης Απριλίου 2006 απλώς ενημερώνει την προσφεύγουσα ότι δεν μπορεί να της κοινοποιηθεί απόφαση. Δεδομένου ότι ουδέν από τα δύο έγγραφα συνιστά απόφαση, ο συνδυασμός τους δεν μπορεί να συνιστά απόφαση. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, σε περίπτωση που η υπόθεση αφορά παράνομες ενισχύσεις, δεν εξέδωσε τις αποφάσεις του άρθρου 4 του κανονισμού 659/1999 ούτε διαβεβαίωσε ότι τα επίμαχα μέτρα συνιστούν υφιστάμενες ενισχύσεις. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής σταμάτησαν πριν το στάδιο κατά το οποίο η Επιτροπή πρέπει να επιλέξει αν θα λάβει απόφαση ή όχι. Σε περίπτωση που η προσφεύγουσα εμμέσως υποστηρίζει ότι υπάρχει παράλειψη της Επιτροπής και υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να εκδώσει απόφαση, η προσφεύγουσα έπρεπε να ασκήσει προσφυγή κατά παραλείψεως.

27 Τρίτον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι μόνον τα μέτρα των οποίων τα έννομα αποτελέσματα είναι δεσμευτικά και ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή την έννομή του κατάσταση, αποτελούν πράξεις ή αποφάσεις δυνάμενες να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ. Χωρίς απόφαση της Επιτροπής, η έννομη κατάσταση της προσφεύγουσας δεν μπορούσε να επηρεαστεί από την αποστολή των προσβαλλόμενων εγγράφων.

28 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ένσταση απαραδέκτου της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί. Κατά τη νομολογία, έγγραφο που απευθύνεται σε καταγγέλλοντα και περιλαμβάνει οριστική άποψη της Επιτροπής στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων συνιστά απόφαση ακόμη και αν δεν απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος. Η δήλωση ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν αποχρώντες λόγοι για την περαιτέρω εξέταση της καταγγελίας συνιστά οριστική απόφαση με την οποία η Επιτροπή αρνείται να κινήσει επισήμως τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 88, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ και με την οποία αρχειοθετεί την απόφαση. Επομένως, τα προσβαλλόμενα έγγραφα αποτελούν πράξεις που μπορούν να προσβληθούν με προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ.

29 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, κατά τη νομολογία, για να κριθεί αν μια πράξη παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα και, ως εκ τούτου, μπορεί να ασκηθεί κατά της πράξης αυτής προσφυγή ακυρώσεως, πρέπει να εξετασθεί το περιεχόμενό της. Ο τύπος της απόφασης ουδεμία επιρροή ασκεί. Ωστόσο, τα προσβαλλόμενα έγγραφα περιλαμβάνουν, από κοινού ή χωριστά, την οριστική θέση της Επιτροπής ως προς την καταγγελία της προσφεύγουσας και θίγουν την έννομή της κατάσταση. Η προσφεύγουσα, ως άμεση ανταγωνίστρια της εταιρίας στην οποία χορηγήθηκαν οι ενισχύσεις, αποτελεί ενδιαφερόμενο μέρος κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο η΄, του κανονισμού 659/1999 και θα απολάμβανε τις δικονομικές εγγυήσεις του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ και του άρθρου 6 του κανονισμού 659/1999, αν είχε κινηθεί επισήμως η διαδικασία έρευνας.

30 Κατά την προσφεύγουσα, όλα τα επιχειρήματα της Επιτροπής περί του απαραδέκτου της προσφυγής αφορούν αποκλειστικώς τον τύπο και όχι το περιεχόμενο των προσβαλλόμενων εγγράφων και αλυσιτελώς προβάλλονται. Πρώτον, είναι αδιάφορο το γεγονός ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα στάλθηκαν από τον διευθυντή τμήματος της γενικής διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής. Πρέπει να θεωρηθεί ότι τα

προσβαλλόμενα έγγραφα, ελλείψει ρήτρας ότι εκφράζουν αποκλειστικώς την προσωπική άποψη του συντάκτη τους, εκφράζουν την άποψη της Επιτροπής και επομένως μπορεί να ασκηθεί κατ' αυτών προσφυγή.

31 Δεύτερον, η Επιτροπή δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι από το γεγονός ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν απευθύνθηκαν σε κράτος μέλος προκύπτει ότι δεν αποτελούν απόφαση της Επιτροπής. Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως κατά εγγράφου που απευθύνεται σε καταγγέλλοντα και περιλαμβάνει την οριστική θέση της Επιτροπής επί κρατικής ενισχύσεως. Σε αντίθετη περίπτωση, ο καταγγέλλων δεν θα είχε τη δυνατότητα να αμφισβητήσει την οριστική θέση της Επιτροπής επί της καταγγελίας του και η Επιτροπή θα μπορούσε να καταστρατηγεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό 659/1999.

32 Τρίτον, η άρνηση της Επιτροπής να κοινοποιήσει στην προσφεύγουσα αντίγραφο της απόφασης επιβεβαιώνει ότι το έγγραφο της 24ης Μαρτίου 2006 περιλαμβάνει την οριστική θέση της Επιτροπής. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να λάβει πρόσθετη αιτιολογία, η μόνη δυνατότητα που έχει είναι να προσβάλει τη απόφαση που ενσωματώνεται στα προσβαλλόμενα έγγραφα. Εξάλλου, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι το μετριοπαθές ύφος των προσβαλλόμενων εγγράφων αποδεικνύει ότι η Επιτροπή αμφέβαλλε ως προς τον χαρακτηρισμό και τη συμβατότητα των επίμαχων μέτρων που έπρεπε να την οδηγήσουν να κινήσει επισήμως τη διαδικασία έρευνας. Η Επιτροπή δεν αρκέστηκε να επιβεβαιώσει ότι δεν υπήρχαν αποχρώντες λόγοι για να αποφανθεί επί της υποθέσεως, όπως θα έκανε για μια ανεπίσημη πληροφορία δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 659/1999. Από το περιεχόμενο των προσβαλλόμενων εγγράφων, παρά το μετριοπαθές ύφος τους, προκύπτει προδήλως ότι η Επιτροπή εξέδωσε σαφή και οριστική απόφαση σε απάντηση της καταγγελίας της προσφεύγουσας.

33 Εξάλλου, τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν μπορούν να θεωρηθούν προπαρασκευαστικές πράξεις, αφού από το περιεχόμενό τους προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν είχε σκοπό να λάβει άλλα μέτρα στο πλαίσιο της εξέτασης των ενισχύσεων που αφορά η

καταγγελία. Οι δικονομικές εγγυήσεις των καταγγελλόντων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων θα ήταν εντελώς άχρηστες αν οι αποφάσεις της Επιτροπής δεν μπορούσαν να προσβληθούν μόνον επειδή το ύφος τους είναι μετριοπαθές.

34 Τέλος, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι, ελλείψει αποφάσεως, η προσφεύγουσα έπρεπε να ασκήσει προσφυγή κατά παραλείψεως πρέπει να απορριφθεί στην προκειμένη περίπτωση. Κατά τη νομολογία, η προσφυγή αυτή δεν μπορεί να ασκηθεί όταν υπάρχει σαφής και ρητή θέση της Επιτροπής επί της καταγγελίας. Δεδομένου ότι τα άρθρα 230 ΕΚ και 232 ΕΚ αποτελούν μία και ενιαία νομική οδό, πρέπει να ασκηθεί προσφυγή κατά της πράξης που περιλαμβάνει τη θέση της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, η υπό κρίση προσφυγή ακυρώσεως είναι το ενδεδειγμένο ένδικο βοήθημα.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

35 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι δεν αρκεί ένα έγγραφο να έχει αποσταλεί από κοινοτικό όργανο στον αποδέκτη του, σε απάντηση αιτήσεως του τελευταίου, για να μπορεί να χαρακτηριστεί ως απόφαση υπό την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ, παρέχουσα έτσι τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 22ας Μαΐου 1996, T-277/94, AITEC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-351, σκέψη 50, και της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-154/94, CSF και CSME κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1377, σκέψη 51 διάταξη του Πρωτοδικείου της 5ης Νοεμβρίου 2003, T-130/02, Kronoply κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-4857, σκέψη 42).

36 Κατά πάγια επίσης νομολογία, μόνον τα μέτρα που παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα δυνάμενα να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος μεταβάλλοντας ουσιωδώς την έννομη κατάστασή του αποτελούν πράξεις δυνάμενες να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 9 απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Απριλίου 2006, T-351/02, Deutsche Bahn κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1047, σκέψη 35, και διάταξη Kronoply κατά Επιτροπής, σκέψη 35 ανωτέρω, σκέψη 43).

37 Για να κριθεί αν μια πράξη ή μια απόφαση παράγει τέτοια αποτελέσματα, πρέπει να εξεταστεί η ουσία της (διάταξη Kronoply κατά Επιτροπής, σκέψη 35 ανωτέρω, σκέψη 44). Αντιθέτως, ο τύπος των πράξεων ή των αποφάσεων είναι καταρχήν αδιάφορος όσον αφορά το παραδεκτό της προσφυγής ακυρώσεως (βλ., σχετικώς, απόφαση IBM κατά Επιτροπής, σκέψη 36 ανωτέρω, σκέψη 9).

38 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, ακόμα και αν μια απόφαση που τερματίζει τον έλεγχο του συμβατού ενός μέτρου ενισχύσεως προς το άρθρο 4 του κανονισμού 659/1999 έχει πάντοτε ως αποδέκτη το οικείο κράτος μέλος, μια απευθυνόμενη στον καταγγέλλοντα ανακοίνωση μπορεί να αντικατοπτρίζει το περιεχόμενο μιας τέτοιας αποφάσεως, έστω και αν αυτή δεν διαβιβάστηκε στο οικείο κράτος μέλος (διάταξη του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 1999, T-182/98, UPS Europe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2857, σκέψη 38).

39 Καταρχάς, υπενθυμίζεται το ισχύον καθεστώς των καταγγελιών στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με τον κανονισμό 659/1999.

40 Η Επιτροπή, αφού εξετάσει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 659/1999, τις πληροφορίες περί της τεκμαιρόμενης παράνομης ενισχύσεως, υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ίδιου κανονισμού σχετικά με τις παράνομες ενισχύσεις, να περατώσει το προκαταρκτικό στάδιο έρευνας με λήψη αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 4 του ίδιου κανονισμού.

41 Πέραν αυτής της δυνατότητας λήψεως αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού 659/1999, η Επιτροπή, όταν λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με τυχόν ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως, δεν έχει άλλη επιλογή παρά να ενημερώσει τα ενδιαφερόμενα μέρη, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του ίδιου κανονισμού, ότι «δεν υπάρχουν αποχρώντες λόγοι για να εξετάσει την περίπτωση» (απόφαση Deutsche Bahn κατά Επιτροπής, σκέψη 36 ανωτέρω, σκέψη 43).

42 Κατά τη νομολογία, το Πρωτοδικείο, για να κρίνει αν ένα έγγραφο προς καταγγέλλοντα σε απάντηση της καταγγελίας του συνιστά πράξη κατά της οποίας μπορεί να ασκηθεί προσφυγή, πρέπει να διευκρινίσει αν το προσβαλλόμενο έγγραφο περιέχει, στην ουσία, απόφαση, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 659/1999, ή αν αποτελεί απλώς ανεπίσημη ανακοίνωση, όπως προβλέπεται από το άρθρο 20, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του ίδιου κανονισμού (βλ., σχετικώς, απόφαση Deutsche Bahn κατά Επιτροπής, σκέψη 36 ανωτέρω, σκέψη 44).

43 Επομένως, από τη διαδικασία που έχει εφαρμογή στις καταγγελίες στον τομέα των κρατικών εγγυήσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό 659/1999 και ιδίως με το άρθρο 20, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, προκύπτει ότι, καίτοι η Επιτροπή υποχρεούται να εξετάσει αμελλητί τις πληροφορίες σχετικά με τεκμαιρόμενη παράνομη ενίσχυση που περιλαμβάνονται σε καταγγελία τρίτου, δεν υποχρεούται πάντως να εκδίδει απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 4 του εν λόγω κανονισμού σε απάντηση κάθε καταγγελίας.

44 Η Επιτροπή υποχρεούται να εκδώσει απόφαση σε απάντηση καταγγελίας μόνο στην περίπτωση του άρθρου 13 του κανονισμού 659/1999. Το άρθρο 20, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι η Επιτροπή αρκείται στην έγγραφη ενημέρωση του καταγγέλλοντος ότι δεν υπάρχουν αποχρώντες λόγοι για να εξετάσει την περίπτωση. Αυτό συμβαίνει, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 13 του κανονισμού 659/1999, αφού η καταγγελία δεν αφορά, στην πραγματικότητα, παράνομη αλλά υφιστάμενη ενίσχυση.

45 Προκειμένου να κριθεί αν η υπό κρίση προσφυγή είναι παραδεκτή, πρέπει να εξετασθεί αν από το ουσιαστικό περιεχόμενο των προσβαλλόμενων εγγράφων προκύπτει ότι τα έγγραφα αυτά συνιστούν απόφαση υπό την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 659/1999 η οποία έχει ως πραγματικό αποδέκτη το οικείο κράτος μέλος και θίγει τα συμφέροντα της προσφεύγουσας μεταβάλλοντας ουσιωδώς την έννομή της κατάσταση.

46 Πρώτον, πρέπει να εξετασθεί το περιεχόμενο των προσβαλλόμενων εγγράφων.

47 Ο διευθυντής της αρμόδιας για την υπόθεση υπηρεσίας της Επιτροπής, με το έγγραφο της 24ης Μαρτίου 2006, ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι δεν υπάρχουν αποχρώντες λόγοι για την περαιτέρω εξέταση της καταγγελίας. Επισήμανε ότι εξέτασε προσεκτικά την καταγγελία.

48 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι, όταν ο διευθυντής της αρμόδιας για την υπόθεση υπηρεσίας της Επιτροπής δηλώνει, στο πρώτο τμήμα του τρίτου εδαφίου του εγγράφου της 24ης Μαρτίου 2006, ότι οι δραστηριότητες που συνδέονται με τη «Stockholm Card» (εκτός των θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων) και τις κρατήσεις δωματίων ξενοδοχείων ασκούνται υπό συνθήκες αγοράς, διαπιστώνει ότι οι δραστηριότητες αυτές δεν χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις που αναφέρονται στην καταγγελία. Με τον τρόπο αυτόν, δεν δηλώνει ότι οι επιχορηγήσεις που αναφέρονται στην καταγγελία δεν πληρούν τους αναγκαίους όρους για να χαρακτηρισθούν κρατικές ενισχύσεις υπό την έννοια του άρθρου 87 ΕΚ. Επομένως, από το εν λόγω πρώτο τμήμα του τρίτου εδαφίου του εγγράφου της 24ης Μαρτίου 2006 δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι επιχορηγήσεις που αναφέρονται συναφώς στην καταγγελία δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις.

49 Περαιτέρω, ο διευθυντής της αρμόδιας για την υπόθεση υπηρεσίας της Επιτροπής, στο δεύτερο τμήμα του τρίτου εδαφίου του εγγράφου της 24ης Μαρτίου 20063, δηλώνει ότι θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η δωρεάν χρήση ορισμένων θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων από την SVB δεν επηρεάζει το εμπόριο και ότι, εν πάση περιπτώσει, η ενίσχυση αυτή συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση, αφού περιλαμβανόταν στη «Stockholm Card» πριν το 1995, ήτοι πριν την ένταξη του Βασιλείου της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με το τέταρτο εδάφιο του εγγράφου της 24ης Μαρτίου 2006, διευκρινίζει ότι οι λοιπές δραστηριότητες της SVB εμπίπτουν στις διατάξεις που διέπουν τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος και ότι, στην περίπτωση που η χρηματοδότησή τους συνιστούσε κρατική ενίσχυση, χορηγούνταν από πολύ πριν το 1995 και συνιστούν υφιστάμενη ενίσχυση. Επομένως, στο μέτρο που ο διευθυντής της αρμόδιας για την υπόθεση υπηρεσίας της Επιτροπής ισχυρίζεται ότι οι επιχορηγήσεις που αναφέρονται στην καταγγελία συνιστούν υφιστάμενες ενισχύσεις, δεν εξέτασε πιο εμπεριστατωμένα αν συνιστούν κρατική ενίσχυση.

50 Τέλος, ο διευθυντής της αρμόδιας για την υπόθεση υπηρεσίας της Επιτροπής δηλώνει, συνοψίζοντας, ότι από την εξέταση της καταγγελίας προκύπτει ότι τα καταγγελθέντα μέτρα συνιστούν υφιστάμενες και όχι παράνομες ενισχύσεις.

51 Ο διευθυντής της αρμόδιας για την υπόθεση υπηρεσίας της Επιτροπής, με το έγγραφο της 28ης Απριλίου 2006, απαντώντας στο έγγραφο της 5ης Απριλίου 2006 της προσφεύγουσας, υπενθύμισε ότι τα μέτρα που αναφέρονται στην καταγγελία δεν συνιστούν παράνομες ενισχύσεις και ότι, κατά συνέπεια, δεν ήταν δυνατό να κοινοποιηθεί στην προσφεύγουσα απόφαση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20 του κανονισμού 659/1999.

52 Συνεπώς, από το έγγραφο της 28ης Απριλίου 2006 και το ουσιαστικό περιεχόμενο του εγγράφου της 24ης Μαρτίου 2006 προκύπτει σαφώς ότι η Επιτροπή έκρινε, μετά την προκαταρκτική εξέταση των πληροφοριών του οικείου κράτους μέλους, ότι τα μέτρα που αναφέρονται στην καταγγελία δεν συνιστούν παράνομες ενισχύσεις, υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο στ΄, του κανονισμού 659/1999. Η Επιτροπή, με τα προσβαλλόμενα έγγραφα, απλώς ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι από μια πρώτη προσωρινή εκτίμηση προκύπτει ότι οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην καταγγελία συνιστούν υφιστάμενες ενισχύσεις που εμπίπτουν στη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 1, ΕΚ.

53 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, ακόμη και αν η Επιτροπή ισχυριζόταν, με το πρώτο τμήμα του τρίτου εδαφίου του εγγράφου της 24ης Μαρτίου 2006, ότι οι δραστηριότητες που συνδέονται με τη «Stockholm Card» και τις κρατήσεις δωματίων ξενοδοχείων χρηματοδοτούνταν από επιχορηγήσεις που αναφέρονται στην καταγγελία, το γεγονός αυτό δεν θα επηρέαζε το συμπέρασμά της ότι οι επιχορηγήσεις αυτές που καταβάλλονταν από πριν το 1995 συνιστούν υφιστάμενες ενισχύσεις.

54 Επομένως, από το ουσιαστικό περιεχόμενο των προσβαλλόμενων εγγράφων προκύπτει ότι η Επιτροπή αποφάσισε να μη δώσει συνέχεια στην καταγγελία διότι ότι οι επίμαχες ενισχύσεις συνιστούν υφιστάμενες ενισχύσεις.

55 Συναφώς, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή δεν μπορούσε δικαιολογημένα να ισχυρισθεί, αφενός, ότι δεν μπορούσε να κατανοήσει τα προσβαλλόμενα έγγραφα και, αφετέρου, ότι από το έγγραφο της 24ης Μαρτίου 2006 που ήταν αόριστο προέκυπτε ότι η υπηρεσία της δεν είχε δικαιολογήσει την περάτωση της εξέτασης της καταγγελίας.

56 Δεύτερον, πρέπει να εξετασθεί αν τα προσβαλλόμενα έγγραφα, κατά το μέτρο που χαρακτηρίζουν ως υφιστάμενες τις ενισχύσεις που αναφέρονται στην καταγγελία, συνιστούν απόφαση που θίγει τα συμφέροντα της προσφεύγουσας μεταβάλλοντας ουσιωδώς την έννομή της κατάσταση.

57 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι για τις υφιστάμενες ενισχύσεις η πρωτοβουλία ανήκει αποκλειστικώς στην Επιτροπή (απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Αυγούστου 1994, C-44/93, Namur-Les assurances du crédit, Συλλογή 1994, σ. I-3829, σκέψη 11). Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της να εξετάζει διαρκώς τις υφιστάμενες ενισχύσεις, δεν υποχρεούται, κατόπιν καταγγελίας, να απευθύνει στο κράτος μέλος σύσταση για τη λήψη κατάλληλων μέτρων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18 του κανονισμού 659/1999 (βλ., σχετικώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-330/94, Salt Union κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1475, σκέψεις 33 έως 35).

58 Εξάλλου, κατά τη νομολογία, αν τα στοιχεία που παρέχει το κράτος μέλος, στο πλαίσιο προσωρινής εκτιμήσεως, επιτρέπουν να συναχθεί ότι είναι πιθανόν τα επίμαχα μέτρα να συνιστούν όντως υφιστάμενες ενισχύσεις, η Επιτροπή οφείλει τότε να τα αντιμετωπίσει κάνοντας χρήση του διαδικαστικού πλαισίου των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 88 ΕΚ. Αντιθέτως, αν τα στοιχεία που παρέχει το κράτος μέλος δεν επιτρέπουν να συναχθεί αυτό το προσωρινό συμπέρασμα ή αν το κράτος μέλος δεν επικαλείται συναφώς κανένα στοιχείο, η Επιτροπή οφείλει να αντιμετωπίσει τα μέτρα αυτά κάνοντας χρήση του διαδικαστικού πλαισίου των παραγράφων 3 και 2 του ίδιου άρθρου (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαΐου 2005, C-400/99, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-3657, σκέψη 55).

59 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η εφαρμοστέα στις υφιστάμενες ενισχύσεις νομοθεσία των άρθρων 17 έως 19 του κανονισμού 659/1999 δεν αφορά απόφαση που απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος και μπορεί να εκδοθεί από την Επιτροπή μετά το πέρας του προκαταρκτικού σταδίου έρευνας.

60 Επομένως, ο καταγγέλλων δεν μπορεί, μέσω καταγγελίας προς την Επιτροπή, να την υποχρεώσει να εκτιμήσει τη συμβατότητα μιας υφιστάμενης ενίσχυσης προς την κοινή αγορά. Η Επιτροπή, αν κρίνει, κατόπιν πρώτης εκτιμήσεως, ότι η καταγγελία δεν αφορά παράνομες αλλά υφιστάμενες ενισχύσεις, δεν υποχρεούται να κοινοποιήσει απόφαση υπό την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 659/1999 στο οικείο κράτος μέλος και δεν μπορεί να υποχρεωθεί να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 1, ΕΚ.

61 Στην προκειμένη περίπτωση, υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή, με τα προσβαλλόμενα έγγραφα, εκτίμησε ότι οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην καταγγελία συνιστούν υφιστάμενες ενισχύσεις. Επομένως, αφού το άρθρο 13 του κανονισμού 659/1999 περί παράνομων ενισχύσεων δεν έχει εφαρμογή, η Επιτροπή δεν μπορούσε να εκδώσει απόφαση υπό την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 659/1999. Συνεπώς, η Επιτροπή, σε απάντηση της καταγγελίας της προσφεύγουσας, μπορούσε μόνο να ενημερώσει την προσφεύγουσα ότι δεν υπήρχαν αποχρώντες λόγοι για να εξετάσει την υπόθεση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 659/1999.

62 Περαιτέρω, από τα προσβαλλόμενα έγγραφα προκύπτει ότι από μια πρώτη εκτίμηση των ενισχύσεων που αναφέρονται στην καταγγελία η Επιτροπή έκρινε ότι έχει εφαρμογή η διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 1, ΕΚ αφού επρόκειτο περί υφιστάμενων ενισχύσεων. Συνεπώς, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν συνιστούν απόφαση περί αρχειοθετήσεως της υποθέσεως με το αιτιολογικό ότι οι εν λόγω επιχορηγήσεις δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.

63 Εξάλλου, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν αποτελούν άρνηση της Επιτροπής να κινήσει επισήμως τη διαδικασία έρευνας του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ. Ειδικότερα, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε καν να κινήσει τη διαδικασία αυτή, δεδομένου ότι, από την αρχική εξέταση στην οποία προέβη, προέκυψε ότι οι επίμαχες ενισχύσεις συνιστούσαν υφιστάμενες ενισχύσεις (βλ., σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-47/91, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4635, σκέψη 24, και απόφαση CSF και CSME κατά Επιτροπής, σκέψη 35 ανωτέρω, σκέψη 49).

64 Επιπλέον, δεν θα συμβιβαζόταν με την οικονομία της διαδικασίας ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων η άποψη ότι η Επιτροπή, όταν ενημερώνει τον καταγγέλλοντα ότι η καταγγελία του αφορά υφιστάμενη ενίσχυση, εκδίδει υποχρεωτικώς απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 659/1999. Η λύση αυτή θα συνεπαγόταν ότι η Επιτροπή, όταν επιλαμβάνεται καταγγελίας σχετικά με υφιστάμενη ενίσχυση, υποχρεούται να εξετάσει τη συμβατότητά της προς την κοινή αγορά. Πάντως, όπως προαναφέρθηκε στη σκέψη 57, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 88, παράγραφος 1, ΕΚ, η πρωτοβουλία της διεξαγωγής του διαρκούς ελέγχου των υφιστάμενων ενισχύσεων ανήκει αποκλειστικώς στην Επιτροπή.

65 Κατά συνέπεια, καλώς η Επιτροπή, αφού εκτίμησε ότι οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην καταγγελία αποτελούν υφιστάμενες ενισχύσεις, δήλωσε, με το έγγραφο της 28ης Απριλίου 2006, ότι δεν μπορούσε να διαβιβάσει, όπως ζητούσε η προσφεύγουσα με το έγγραφο της 5ης Απριλίου 2006, αντίγραφο αποφάσεως κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 659/1999.

66 Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, ένα καθεστώς υφισταμένων ενισχύσεων εξακολουθεί να εφαρμόζεται ενόσω η Επιτροπή δεν έχει διαπιστώσει το ασύμβατό του προς την κοινή αγορά (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 1994, C-387/92, Banco Exterior de España, Συλλογή 1994, σ. I-877, σκέψη 20, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 2ας Ιουνίου 2003, T-276/02, Forum 187 κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2075, σκέψη 48).

67 Κατά πάγια επίσης νομολογία, όταν η Επιτροπή αποφασίζει να εξετάσει μια ενίσχυση στο πλαίσιο του διαρκούς ελέγχου των υφισταμένων ενισχύσεων, η έννομη κατάσταση

δεν μεταβάλλεται μέχρις ότου το οικείο κράτος μέλος αποδεχθεί ενδεχομένως τα προτεινόμενα ως κατάλληλα μέτρα ή εκδοθεί τελική απόφαση από την Επιτροπή (απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Οκτωβρίου 2001, C-400/99, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-7303, σκέψη 61).

68 Επομένως, τα προσβαλλόμενα έγγραφα, καθόσον χαρακτηρίζουν υφιστάμενες τις ενισχύσεις που αναφέρονται στην καταγγελία, δεν συνιστούν απόφαση με δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα της προσφεύγουσας.

69 Το συμπέρασμα αυτό δεν αποδυναμώνεται από το περιεχόμενο του εγγράφου της 24ης Μαρτίου 2006, σύμφωνα με το οποίο οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην καταγγελία και χαρακτηρίζονται υφιστάμενες είναι «εν πάση περιπτώσει συμβατ[ές] με την κοινή αγορά». Ειδικότερα, αφενός, όπως η Επιτροπή επίσης επισημαίνει με το έγγραφο αυτό, πρόκειται περί ενημερώσεως του καταγγέλλοντος ότι δεν προτίθεται επί του παρόντος να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 1, ΕΚ, πρωτοβουλία που, κατά τη νομολογία που προπαρατίθεται στη σκέψη 57, ανήκει αποκλειστικώς στην Επιτροπή. Αφετέρου, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που προπαρατίθεται στη σκέψη 66, η ενημέρωση αυτή δεν παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα της προσφεύγουσας.

70 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα συνιστούν ανεπίσημη πληροφορία, δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 659/1999 και δεν ενσωματώνουν απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 4 του ίδιου κανονισμού. Επομένως τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν συνιστούν πράξεις κατά των οποίων μπορεί να ασκηθεί προσφυγή υπό την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ.

71 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ελέγχου της εκ μέρους των κρατών μελών εκπληρώσεως των υποχρεώσεων που αυτά υπέχουν από τα άρθρα 87 ΕΚ και 88 ΕΚ, η Επιτροπή και τα εθνικά δικαστήρια διαδραματίζουν συμπληρωματικό και διακριτό ρόλο. Ο εθνικός δικαστής πρέπει να διασφαλίζει τα δικαιώματα που αντλούν οι ιδιώτες από το άμεσο αποτέλεσμα της απαγόρευσης της τελευταίας περιόδου του άρθρου 88,

παράγραφος 3, ΕΚ. Επομένως, ο εθνικός δικαστής είναι αρμόδιος να διαπιστώσει την παρανομία κρατικής ενίσχυσης και να διατάξει την επιστροφή της.

72 Συνεπώς, το απαράδεκτο της υπό κρίση προσφυγής δεν συνεπάγεται ότι η προσφεύγουσα στερείται τη δυνατότητα να υποβάλει σε δικαστικό έλεγχο τη νομιμότητα της επίμαχης ενίσχυσης. Ειδικότερα, τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν να εγγυώνται την τήρηση, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, όλες των συνεπειών της παραβάσεως του άρθρου 88, παράγραφος 3, τελευταία περίοδος, ΕΚ όσον αφορά τόσο το κύρος των πράξεων που συνεπάγονται την εκτέλεση μέτρων ενισχύσεως όσο και την ανάκτηση των χρηματοπιστωτικών ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί κατά παράβαση της διατάξεως αυτής (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires και Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, Συλλογή 1991, σ. I-5505, σκέψη 12, και της 12ης Φεβρουαρίου 2008, C-199/06, CELF και ministre de la Culture et de la Communication, Συλλογή 2008, σ. I-469, σκέψη 41).

73 Εξάλλου, είναι απαράδεκτο το αίτημα της προσφεύγουσας να απευθύνει το Πρωτοδικείο διαταγή στην Επιτροπή να κινήσει επισήμως τη διαδικασία εξέτασης, δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως που στηρίζεται στο άρθρο 230 ΕΚ, η αρμοδιότητα του κοινοτικού δικαστή περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως και το Πρωτοδικείο δεν μπορεί, κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας του, να απευθύνει διαταγές στα κοινοτικά όργανα (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-5/93 P, DSM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4695, σκέψη 36, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Φεβρουαρίου 2000, T-145/98, ADT Projekt κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-387, σκέψεις 83 και 84).

74 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

75 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το αίτημα που διατύπωσε η Επιτροπή.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**

2) **Καταδικάζει την NDSHT Nya Destination Stockholm Hotell & Teaterpaket AB στα δικαστικά έξοδα.**

Tiili Dehousse Wiszniewska-Białecka

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 9 Ιουνίου 2009.

(υπογραφές)